

Evoluția pieței: Medicamente (CN 30) — 2015–2025

Introducere

Codul vamal 30 acoperă produse farmaceutice, de la medicamente dozate (3004) și produse imunologice, inclusiv vaccinuri (3002), până la articole de uz medical (3005, 3006) și extracte organoterapeutice (3001). Acest raport analizează evoluția comerțului extra-UE cu medicamente între 2015 și 2025, pe baza datelor disponibile în panoul de ansamblu. În acest interval, sectorul a cunoscut o transformare profundă, marcată de dublarea valorii tranzacțiilor, de reconfigurarea parteneriatelor comerciale și de o repoziționare strategică a Uniunii Europene ca exportator net de talie mondială.

Creștere alimentată de prețuri, nu de cantități – dublarea valorii comerțului farmaceutic

Valoarea exporturilor UE a depășit 300 miliarde EUR în 2025, datorită scumpirii cu 86% a prețului unitar

Conform datelor din panoul general al comerțului, exporturile de medicamente (CN 30) au crescut de la 139,6 miliarde EUR în 2015 la 306,9 miliarde EUR în 2025, o majorare de 119,8%. În același timp, volumul exporturilor a urcat modest, de la 1,14 milioane tone la 1,35 milioane tone (+18,3 %). Diferența este explicată de creșterea puternică a prețului mediu unitar, de la 122 257 EUR/tonă la 227 232 EUR/tonă (+85,9 %).

Tabel 1 – Indicatori agregați ai comerțului UE cu produse farmaceutice

Indicator	2015	2025	Variație (%)
Exporturi (mld. EUR)	139,6	306,9	+119,8
Importuri (mld. EUR)	67,2	117,2	+74,4
Sold comercial (mld. EUR)	72,4	189,7	+162,0
Volum exporturi (mii tone)	1 142,1	1 350,6	+18,3
Volum importuri (mii tone)	523,2	473,6	–9,5
Preț unitar export (EUR/tonă)	122 257	227 232	+85,9
Preț unitar import (EUR/tonă)	128 491	247 506	+92,6

Sursa: Panoul general al comerțului

Importurile au crescut ca valoare cu 74%, în timp ce volumul a scăzut, reflectând trecerea către medicamente mai scumpe

Importurile extra-UE au evoluat de la 67,2 miliarde EUR la 117,2 miliarde EUR (+74,4%), însă cantitățile importate s-au redus de la 523,2 mii tone la 473,6 mii tone (−9,5%). Astfel, prețul unitar al importurilor a sporit și mai accentuat decât la export, cu 92,6%. Balanța comercială s-a adâncit de la un excedent de 72,4 miliarde EUR la 189,7 miliarde EUR (+162,0%), subliniind poziția net exportatoare a UE.

Prețurile produselor imunologice (cod 3002) au explodat, în special pe segmentul exporturilor de vaccinuri

Analiza detaliată a subcapitolelor, disponibilă în secțiunea de segmentare a produselor, arată că medicamentele dozate (3004) au rămas dominante ca volum, însă dinamica prețurilor a fost impulsionată în principal de categoria 3002 (sânge, antiseruri, vaccinuri, produse imunologice). Prețul unitar al exporturilor 3002 a sărit de la 632 468 EUR/tonă în 2015 la 1 385 662 EUR/tonă în 2025, iar la import a urcat de la 614 504 EUR/tonă la 1 209 535 EUR/tonă. Această evoluție reflectă creșterea ponderii produselor biologice de mare valoare, inclusiv a vaccinurilor împotriva COVID-19.

Reorientarea fluxurilor comerciale: ascensiunea parteneriatelor transatlantice și elvețiene

Statele Unite și Elveția au devenit principalii parteneri comerciali, cu creșteri de 194% și 373% la export

Conform clasamentului partenerilor comerciali, destinațiile exporturilor s-au reconfigurat profund.

Tabel 2 – Principalii parteneri de export, 2015 vs 2025 (mld. EUR)

Partener	2015	2025	Δ %
Statele Unite	36,96	108,56	+193,7
Elveția	12,53	59,25	+372,7
China	6,48	13,54	+108,9
Federația Rusă	5,53	9,74	+76,2
Regatul Unit	22,28	20,37	−8,5
Turcia	2,75	3,63	+32,3
Coreea de Sud	1,43	3,38	+135,5

Sursa: Parteneri după valoare

Statele Unite și-au consolidat poziția de principal client, iar Elveția a urcat spectaculos, devansând China și Regatul Unit. Exporturile către Rusia au continuat să crească, chiar și după introducerea sancțiunilor economice, în timp ce livrările către Regatul Unit s-au contractat ușor.

Importurile din China au crescut de peste cinci ori, în timp ce Marea Britanie a pierdut din importanță după Brexit

În cazul importurilor, structura s-a modificat nu mai puțin radical.

Tabel 3 – Principalii furnizori externi, 2015 vs 2025 (mld. EUR)

Furnizor	2015	2025	Δ %
Statele Unite	25,56	43,63	+70,7
Elveția	15,82	39,05	+146,8
China	1,04	5,37	+418,7
Regatul Unit	12,40	9,02	-27,3
India	0,87	2,94	+238,5
Turcia	0,24	0,54	+126,2
Serbia	0,08	0,29	+258,2

Sursa: Parteneri după valoare

Creșterea importurilor din China (+418,7 %) și India (+238,5 %) semnalează o diversificare a surselor de aprovizionare, în timp ce Regatul Unit a înregistrat o scădere de peste un sfert, parțial ca efect al ieșirii din piața unică. Totodată, state membre precum Belgia, Germania, Irlanda și Italia au crescut atât ca exportatori, cât și ca importatori, conform clasamentului statelor membre raportoare. Irlanda se remarcă prin exporturi de 42,2 miliarde EUR în 2025 (de 3 ori mai mult decât în 2015), iar Italia printr-un salt de 416,5% al exporturilor.

Concentrarea geografică a comerțului a crescut, atât la export cât și la import

Indicele Herfindahl-Hirschman (HHI), măsurat pe destinațiile exporturilor, a crescut de la 1 192 la 1 876 (+57,4%), iar la import de la 2 448 la 2 695 (+10,1%), conform panoului de concentrare. Aceasta reflectă orientarea mai accentuată a fluxurilor către un număr restrâns de parteneri, în special Statele Unite și Elveția.

Șocuri, volatilitate și un nou rol strategic: UE ca exportator net masiv de medicamente

Pandemia COVID-19 a generat șocuri de preț atipice în perioada 2021–2022

Instrumentul de detectare a șocurilor, disponibil în secțiunea de volatilitate, identifică mai multe evenimente de preț anormale, concentrate în anii pandemiei. Pe partea de export, cel mai puternic șoc a fost înregistrat în livrările către Israel în 2021 (preț unitar +55,5%, anormalitate de 273,6). Alte șocuri majore au vizat Serbia (2018, +85,0%), Emiratele Arabe Unite (2021, +35,5%), Malaezia (2021, +80,1%), Turcia (2021, +38,2%), Arabia Saudită (2021, +34,3%), Australia (2021, +48,0%), Taiwan (2022, +59,7%) și Hong Kong (2022, +68,3%). La import, China a cunoscut în 2021 o explozie a prețului de import al medicamentelor de 118,4%, asociată cu o creștere bruscă a cantităților (de la 86 mii tone la 151 mii tone), reflectând probabil achiziția de vaccinuri sau substanțe critice.

Volatilitatea cantităților importate a fost extremă pentru Rusia și Turcia, reflectând perturbările lanțurilor de aprovizionare

Din graficul de volatilitate a cantităților reiese că, la import, Rusia a avut un coeficient de variație de 1,45, iar Turcia de 0,51, semnificativ peste media partenerilor principali. Cantitățile importate din Rusia au variat de la câteva sute de tone la 16 mii tone în 2019, iar din Turcia de la 7,5 mii tone la 26,3 mii tone, indicând discontinuități legate de disponibilitatea materiilor prime sau de blocaje logistice.

UE și-a consolidat profund autonomia și orientarea exportatoare

Indicatorii de vulnerabilitate din panoul de autonomie arată o transformare sistemică. Rata de dependență netă de import (net import reliance) a trecut de la –25,6% în 2015 la –280,5% în 2025, adică excedentul comercial net a devenit de 2,8 ori mai mare decât producția internă (un indicator de surplus puternic). În același timp, propensiunea la export (export propensity) a crescut de la 38,0% la 122,6%, iar intensitatea comerțului (trade intensity) de la 47,2% la 115,2%. Aceste evoluții confirmă că sectorul farmaceutic european nu doar că răspunde cererii interne, dar s-a transformat într-un furnizor mondial, generând excedente comerciale fără precedent.

Specializarea producției, așa cum reiese din harta de specializare, arată că Irlanda (RSCA 0,75), Cipru (0,55) și Malta (0,54) sunt cele mai specializate în exportul de medicamente, în vreme ce state precum Estonia (–0,77), Slovacia (–0,75) sau România (–0,59) rămân la coada clasamentului. Producția UE evaluată în valoare a urcat de la 79,2 miliarde EUR în 2021 la 126,5 miliarde EUR în 2024, confirmând expansiunea accelerată a capacităților industriale.

Concluzie

Comerțul extra-UE cu medicamente a intrat într-o nouă eră între 2015 și 2025. Dublarea valorii tranzacțiilor a fost antrenată de o puternică creștere a prețurilor, nu a cantităților, reflectând ponderea tot mai mare a medicamentelor inovatoare, a biologicelor și a vaccinurilor. Harta partenerilor comerciali s-a redesenat: Statele Unite și Elveția au devenit destinații și furnizori dominanți, China și India au câștigat rapid teren, iar Regatul Unit a pierdut din relevanță după Brexit. Șocurile de preț din perioada pandemică au evidențiat sensibilitatea lanțurilor globale, iar volatilitatea ridicată a unor rute de aprovizionare a subliniat riscurile de dependență. În același timp, UE și-a consolidat poziția de exportator net masiv, cu o dependență negativă de import și o propensiune la export ce depășesc cu mult echilibrul istoric. Aceste tendințe sugerează o transformare structurală de lungă durată, cu implicații strategice pentru autonomia sanitară a Europei.

Generat la 2026-07-25 pe baza datelor de la tradedashboard.eu

Raport generat de o mașină: accelerează analiza umană, chiar cu riscul de a o induce uneori în eroare. Nu o poate înlocui niciodată complet.

Dacă aveți nevoie de consiliere privind politica comercială europeană sau de reprezentare a intereselor dvs. la Bruxelles, nu ezitați să mă contactați la support@tradedashboard.eu. Veți găsi CV-ul meu la această adresă.